

kasser, der for Diebliffet bestaae, saa veed det ærebe Medlem ligesaa godt som jeg, at der fornemmelig er en Sparekasse, som særligt er oprettet med dette Formaal for Die, og som — det kan vist ikke benægtes — har stiftet overordentlig stor Nytte; men da det er umuligt for denne, saavel som for de fleste andre Sparekasser, endog kun tilnærmelsesviis at tilfredsstille alle de Begjæringer om Laan, der indkomme, saa er det, at man her griber til Oprettelsen af en Creditforening, for at see, om man ikke i den Retning kunde komme Nærmere saa nær som muligt ved at stabe et Institut, der kunde stille saa billige Betingelser, som det vel er muligt. At det er forbundet med ikke ubetydelige Betøstninger at optage et Laan i en Eiendom, er Noget, vi Alle af Erfaring kjende til, og det er derfor af Vigtighed at see at gjøre disse Betøstninger saa ringe som muligt, men tillige ved Siden deraf at stabe et saa solidt Laan, som stee kan; thi naar Laanene ere solide, saaledes at de ikke skulle vexle og attér vexle, komme de Betøstninger, der ere forbundne med deres Optagelse eengang for alle, mindre i Betragtning.

Jeg kan ikke troe, det kan være det ærebe Things Mening at ville gaae til at forkaste det Udkaft, som her foreligger. Jeg kan forstaae, at man gaaer til at oprette en ny Creditforeningsanstalt med en vis Forsigtighed; men dette Spørgsmaal har nu staaet paa Dagsordenen i en ikke ganske kort Tid, hvorfor jeg troer, at der har været tilstrækkelig Tid til at overveie det saa godt som muligt, og jeg kan ikke komme til andet Resultat, end at det er at forudsæe, at denne Forening vil komme til at hde Laansøgerne billigere Betingelser, end den Creditforening, der for Diebliffet bestaaer for Stifterne, kan gjøre det. Naar der er talt om Concurrance, da er dette vistnok et mere underordnet Punkt. At Concurrance vil komme tilstede, er ganske vist, men at derfor Massen af Obligationer, der ville komme paa Markedet, vil blive bethdelig forhøiet, er ikke saa vist; thi de, der foretrække denne Forening for de andre bestaaende, gaae til den, og ikke til de andre, og omvendt. Jeg kan derfor ikke Andet end meget ønske, at det ærebe Thing vil gaae

til at gjennemføre det Udkaft, som her foreligger.

Udler: Jeg kan heller ikke troe, at det ærebe Thing vil forkaste dette Lovforslag. Ved et Lovforslag som dette mener jeg, at det navnlig maa staae klart for os, hvilken Interesse Staten egentlig har, hvad den skal gjøre for en Creditforening, og hvad den hovedsagelig kan fordræ. Nu er det ganske vist, at blandt de Begunstigelse, der indbrømmes ved Loven af 20de Juni 1850 § 3, er der virkelig Indbrømmelse, navnlig den hurtige Rettsforfølgning; thi de øvrige Begunstigelse, som med Hensyn til Stempelpapir, lægger jeg ikke stor Vægt paa. De Begunstigelse, vi hovedsagelig have at see paa, medføre ikke nogen Udgift for Staten, men det er Lettelser af en anden Bestaaelse. Hovedvægten ligger altsaa for mig paa § 3. Jeg mener, at Hovedbegunstigelsen for en saadan Kasse er, at Bestyrelsen for Amnbiges og offentlige Stiftelse's Midler er berettiget til at anbringe disse i dennes Obligationer. Hovedsagen for mig fra Statens Standpunkt er, at der tilbydes ubetinget Sikkerhed, og det troer jeg, at det Forslag, der foreligger, i høi Grad har sørget for. Jeg troer, at det er fuldstændigt rigtigt, at medens man ganske vist har gjort sig bekendt med Statuterne, er man dog kommen til det Resultat, at deres Fastsættelse maa være en Sag mellem Indenrigsministeriet og den tilkommende Forenings Bestyrelse, og jeg troer tillige, det er rigtigt, at Forandringer i Enkeltheder kunne foretages; thi ved et Institut som dette, der væsentligt er et Forretningsinstitut, maa man lettest af Erfaringens Vel kunne see, hvor der er Mangler at afhjælpe og Forbedringer at indføre. Derimod skal man sørge for, at Sikkerheden i de store, almindelige Træk har en Bogter, og det mener jeg, er det Gavnligste ved en saadan Kasse, at det her er Tilfældet. Jeg skal senere komme til det andet Punkt. Det ærebe Medlem ligeoverfor (Alberti) har hitret megen Betænkelighed ved, at Staten her faaer en meget væsentlig Control, men ifølge § 1 forbeholdes der jo kun Staten at føre Control gjennem en Commissarius, saaledes at Foreningen af-